

H. HENSZEN VEENLAND

Onder Zeeroovers

UITGAVE N.V. W.D. MEINEMA DELFT

ONDER ZEEROVERS

DOOR

H. HENSZEN VEENLAND

GEILLUSTREERD DOOR JAN LUTZ

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA — DELFT

... Zonder zich verder om de gevangenen te bekommeren, vluchtte wat vluchten kon.
(Zie blz. 41)

Ben Gilmore, tweede stuurman aan boord van het passagiersschip „Polaris”, dat een geregelde dienst onderhield tussen verschillende Chinese en Japanse havens, stond naast kapitein Hartland op de brug. Rechts van hem was het stuurrad en daar achter stond Jim, de roerganger.

Die moest het schip in de opgegeven koers houden. Om dat te kunnen doen, had hij niet alleen het uitzicht over het voorschip, maar vlak voor hem stond het stuurkompas. En nu had hij er voor te zorgen dat het punt op de windroos, dat de bepaalde streek aanwees, precies voor de zwarte streep bleef, die recht in het midden van de kompkastel stond.

De kapitein greep een kijker uit het kastje, dat aan de voorzijde van de brug was aangebracht en tuurde lang en aandachtig naar stuurboord over de wijde zee. Toen liet hij de kijker zakken en wendde zich tot Gilmore: „Ik geloof, dat de wrakton ongeveer op vier streken is. Als we die dwars hebben gaan we oost ten zuiden sturen.”

De beide mannen keken het oneindige watervlak af, zoekend naar de groene wrakton met het witte licht er in. Het duurde niet zo heel lang, of de ton kwam in zicht; de stuurmanpeilde de boei dwars en zei dan tot de roerganger: „Oost ten zuiden!”

„Oost ten zuiden, stuurman,” kwam het antwoord en het schip draaide in de aangegeven koers.

Toen wandelden kapitein en stuurman naast elkaar heen en weer, heen en weer over de brug. Het was een tamelijk eentonig varen hier.

De wijde zee om het schip heen was leeg; oneindig ver strekte het water zich uit en nergens werd de gezichtseinder onderbroken door de lijnen van een kust. De grootste hitte van de dag was voorbij; de zon begon te dalen en wierp een gouden glans over de golven.

„Goed zo, Jim, en nu maar weer koers houden.”

Kapitein Hartland trad aan de borstwering van de commandobrug — hij keek naar beneden, waar op het dek de passagiers zich bevonden. Enigen lagen rustig in dekstoelen te genieten van de prachtige zeereis; een paar stonden er tegen de reling en keken af langs de hoge scheepswand in het kristalheldere water; van het achterdek klonk gelach en gejoel van spelers. Hartland kon het achterdek niet zien, maar hij glimlachte toch even, toen hij dacht aan het dekspel, waarmee de jongeren onder de passagiers zich vermaakten. Het was een werpspel met touwringen — en vooral wanneer het schip niet helemaal rustig lag, konden zich daarbij soms grappige dingen voordoen. Maar deze avond lag de schuit zó vast, dat niet de minste slingering te bespeuren viel en zelfs de meest verstokte landrot geen last van zeeziekte kon hebben.

De roerganger wendde zich half om, keek op de klok en luidde een bel, die achter hem hing. Zuiver klonken vier maal 2 slagen over het schip.

„Acht glazen”, dat betekende de aflossing. De eerste

stuurman zou de wacht overnemen en eigenlijk verwonderde Hartland zich een beetje, dat Benson nog niet op de brug verschenen was. Anders kwam de stuurman altijd een minuut of wat vóór aflissingstijd. Het was voor de man, die afgelost werd, nooit prettig, wanneer hij langer moest wachten dan zijn tijd was, en daar hielden de officieren van de „Polaris” voor elkaar — en ook voor zichzelf — rekening mee.

Maar nu werden er toch stappen gehoord op de trap, die naar de brug leidde, en het hoofd van de eerste officier werd zichtbaar. Een ogenblik later stond hij in zijn witte uniform naast de gezagvoerder en de stuurman en begon zich te verontschuldigen.

„Ik ben wat later dan gewoonlijk, kapitein . . .”

Maar de kapitein maakte een afwerend gebaar met de hand.

„Och, een minuut — dat kan wel eens gebeuren.”

„Jawel, kapitein, maar het is mijn gewoonte niet en ik zou u graag zeggen, waarom het dit keer zo is. Toen ik uit mijn hut op weg was hierheen, zag ik op het dek een groep passagiers in een zeer druk gesprek. In het langs-lopen heb ik een paar woorden opgevangen . . .”

De kapitein keek hem lachend aan en zei: „Dus zo’n soortement luistervink gespeeld, stuurman!”

De stuurman schudde het hoofd.

„Het was mijn bedoeling niet, kapitein. Maar zoals ik u zei — toen ik er langs liep, hoorde ik een opmerking — en toen ben ik even blijven staan. Ik weet niet . . . Ziet u, het ging tussen die meneer Biele — u weet wel, die zendeling, die wij aan boord hebben, en die passagier, die zich in Saigoen ingescheept heeft.”

„En?” vroeg de kapitein, nu met meer belangstelling luisterend dan zoëven.

„Och, ik geloof, dat die Saigoen-man — hoe heet die ook weer kapitein . . . ?”

„Howard.”

„O, ja, Howard, dank u. Nou, dat die Howard onze

zendeling er zo'n beetje tussen probeerde te nemen."

„Zo. — Lukte hem dat?"

„Och, zo lang heb ik niet geluisterd, maar ik zou zeggen: niet al te best. Tenminste, Howard wou er een grapje van maken, maar die andere bleef heel ernstig — en dat weet u ook wel, dan is de aardigheid van je grappen er af."

„Jawel. Dus die Howard wou grappig zijn ten koste van meneer Biele?"

„Het leek er wel op, ja," gaf de stuurman toe. „In ieder geval weet u nu, waarom ik even later was dan mijn gewoonte is, en weet u ook, wat er op het dek aan de gang is."

De stuurman scheen hiermee het gesprek over dit onderwerp te willen beëindigen — hij wendde zich tot Gilmore, die zwijgend het gesprek tussen zijn meederen had aangehoord en vroeg: „Wel, wat is de koers? en is er nog wat bijzonders?"

„Bijzonders niet veel. We sturen oost ten zuiden — dat blijft voorlopig zo. Daar ginds achteruit ligt de wrakboei. Meegaanders of tegenliggers hebben we niet — het is stil op straat."

„Mooi," zei de eerste. „Oost ten zuiden. Dank u wel en welterusten."

„Goede nacht, stuurman," antwoordde Gilmore en verdween.

Jim had ondertussen het stuurrad overgegeven aan Bill, zijn opvolger en zei — terwijl hij naar de trap liep om naar het volkslogies te gaan — in het voorbijgaan tot Benson: „Oost ten zuiden, stuurman!"

„In orde," gaf deze terug.

„Dan ga ik nu ook maar," zei kapitein Hartland. „Prettige wacht, stuurman," en hij daalde de trap af, die naar het dek voerde. Hij begaf zich niet regelrecht naar zijn kajuit, maar wandelde het promenadedek af tot waar de groep passagiers stond, waarover de stuurman had gesproken.

Het gesprek scheen nog in volle gang te zijn, tenmin-

ste een behoorlijk aantal heren stond om een paar stoelen heen en scheen met belangstelling te luisteren naar wat binnen hun kring gezegd werd. Toen de kapitein aankwam, maakten enkelen plaats voor hem, zodat hij — verder dan hem eigenlijk lief was — midden in de groep terecht kwam.

De zendeling zat rustig en kalm in zijn dekstoel en luisterde met een onbewogen gezicht naar wat de man tegenover hem juist betoogde. Deze man, Howard, was een planter van een goede veertig jaar; een fors gebouwde, gebruijnde kerel met een breed, lachend gezicht en schitterende ogen. Zijn zware stem klonk joviaal en hij deed zijn best de zaken vooral niet te ernstig te nemen.

„Wel neen, mijn waarde heer,” zei hij, „ik voor mij voel voor al die dingen weinig. Ik zeg maar, laat ieder op zijn eigen manier door het leven gaan en het geluk zoeken; laat ieder op zijn eigen manier zalig worden, en laten die heidenen geloven wat ze willen.”

„Maar die heidenen wacht een eeuwigheid,” merkte de zendeling op. De andere lachte — een brede lach. „Och, dat zegt u, maar dat heeft u ook nooit gezien! Dat gelóóft u maar.”

„Zeker,” antwoordde Biele. „Dat geloof ik, omdat God in Zijn Woord mij — en u — dat heeft geopenbaard.” De planter lachte — al weer. Maar zijn lach was gemaakt. Hij voelde de ernst in de woorden van de man tegenover zich, en tóch wilde hij die ernst niet aangaan. Hij haalde de schouders op.

„O,” zei hij, en hij deed zijn best om zijn stem welwillend te laten klinken, „ik kan u wel begrijpen, natúúrlijk wel; ieder in zijn vak. Uw vak is nou eenmaal: de mensen het geloof aanpraten, en” — hij keek de kring rond, alsof hij meende een buitengewoon geestige opmerking te maken — „ik wil wel toegeven, het is een broodwinning, éven fatsoenlijk en éven goed als iedere andere.”

Het gelaat van de zendeling werd iets bleker. Hij

richtte zich wat rechter in zijn stoel op en zijn stem klonk scherp. „Wanneer u het werk van een mens van geen ander standpunt bezien kunt dan van veel geld verdienen, dan bent u zéér te beklagen,” zei hij. „Er zijn hógere idealen dan een gevulde beurs en een weelderig leven, meneer Howard.”

Howard zweeg — hij had wel het gevoel, dat hij te vèr gegaan was, maar hij wilde dat niet openlijk erkennen. Per slot van rekening had hij met zijn opmerking ook niet bedoeld de ander te kwetsen: hij was nu eenmaal wat gulgauw met zijn woorden en woog zijn uitdrukkingen niet op een goudschaaltje. En wilde die uitgedroogde heidenen-bekeerder zich daar nu boos om maken — goed, dat was jammer, maar tenslotte niet onoverkomelijk. Hij leunde achterover in zijn stoel, haalde zijn sigarenkoker te voorschijn en begon met overdreven zorgvuldigheid een sigaar te punten. Toen stak hij die langzaam op — een paar dunne rookwolkes dwarrelden omhoog.

„Het wordt wat frisser,” merkte een van de passagiers op.

„Ja,” werd hem geantwoord, en de alledaagse opmerking en het alledaagse antwoord braken de stilte, die na de woorden van de zendeling gevallen was. Er kwamen meer stemmen — er klonk een lach.

De zendeling stond langzaam op en wandelde het dek langs naar zijn hut. Hij ging zich verfrissen, vóór de bel zou klinken om aan tafel te gaan. Howard keek hem na en met een half lachje zich tot één van zijn kennissen wendende, zei hij: „Wonderlijke heren, die fijnen. Gelijk krijg je haast nooit van ze.”

„Toch lijkt mij dit wel een flinke kerel,” antwoordde de ander. „Hij heeft zich uitstekend beheerst — en dat hij op het slot wat scherp werd, was niet meer dan je verdiende loon.”

„Nou, nou, begin jij óók al?” mopperde Howard.

„Meneer heeft gelijk,” zei kapitein Hartland nu, een stap dichterbij tredend. „Ik heb het slot van het ge-

sprek aangehoord en . . . als ik u een verzoek zou mogen doen, meneer Howard . . .”

„Zeker kapitein, ik begrijp u wel. U wilt natuurlijk, dat ik die man verder links laat liggen?”

„Nee, meneer Howard. Niet, dat u hem links laat liggen — maar dat u hem met rust laat.”

En zich op zijn hielen omdraaiend, stapte kapitein Hartland weg.

De salon van de „Polaris” was helder verlicht. En de passagiers, die zich hierheen hadden begeven, toen zij — na de maaltijd — de eetzaal verlieten, genoten in hun makkelijke stoelen van de zachte muziek, die een klein strijkorkestje maakte. Door de geopende ramen woei een zachte zeewind binnen, die een heerlijke verfrissing bracht na de warme dag. In een hoek, aan een tafeltje waarop flessen en wijnglazen stonden, zaten Howard en een paar andere heren.

„Je was toch wel een beetje tè vanmiddag, tegen die blikken dominee,” zei één van hen.

„Dat kan wel hoor,” gaf Howard toe, „maar weet je, ik kan zulke kerels zo slecht uitstaan. Ik heb altijd het idee, dat het lui zijn zonder fut en zonder durf. Zij zitten zelf op een zendingspost en laten het werk over aan inlandse helpers.”

„Nou, nou,” zei een ander, „zo is het niet. Ik verzeker je, wanneer een zendeling de binnenlanden in-trekt . . .”

„Och wat,” hield Howard vol, „dat doen ze immers niet. Zulke kerels hebben geen moed . . .”

Eenzaam op het achterdek stond zendeling Biele. Hij keek uit over de donkere zee. Boven hem straalden de sterren. Hij dacht aan het vaderland en aan zijn verloofde, die hij daar had achtergelaten.

Hij dacht aan het werk, dat hem wachtte.

Hij dacht aan het gesprek van die middag. Een „broodwinning” had die man de arbeid genoemd, waaraan hij zijn leven wijden wilde; de arbeid, waarin hij zijn

Here en Heiland wilde dienen . . . De arbeid, waartoe hij gedrongen werd door de liefde van Christus . . .

Toen vouwde zendeling Biele de handen en bad om geloof, om kracht tot zijn werk — bad ook voor Howard . . .

2

De overval

Het was gaan waaien uit het zuidwesten en de roerganger had zeven glazen in de hondenwacht ¹⁾ geslagen. De tweede stuurman richtte zich op uit de schuilhut, waarin hij het laatste kwartier tegen de stijl had geleund, en kwam geeuwend op hem toegelopen.

„Het is op een oor na gevild,” zei hij. „Nog een half uur, en dan komt de aflossing.”

„Gelukkig wel, stuur,” zei de matroos aan het roer. „Het valt niet mee, zo'n wachtje.”

„Nee,” zei de stuurman, „maar als het kalm weer is, dan heb je al weinig te klagen. Ik zoek straks lekkertjes mijn kooi op en hoop eens goed uit te slapen.”

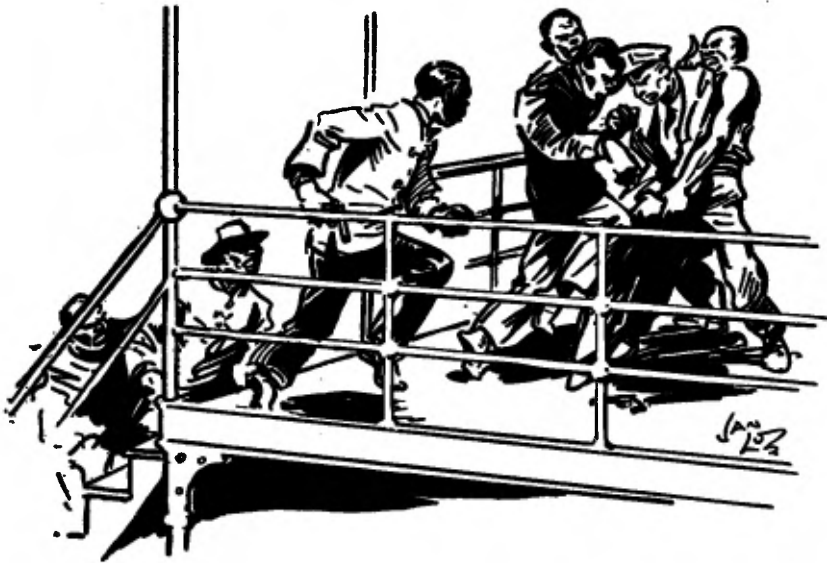
Hij liep naar bakboord en keek over het voorschip. Ineens richtte hij zich rechter op en zei: „Wat moeten die kerels daar, Jerry?”

Zonder het stuurrad los te laten boog Jerry zich zo ver mogelijk naar rechts, om ook te zien. „Dat zijn,” zei hij, „dat lijken —!”

„Die Chinezen uit de derde klasse!” riep de stuurman en er klonk onrust in zijn toon. „Als dat maar niet . . .”

Met twee sprongen was hij bij de spreekbuis, die van

¹⁾ De wachten aan boord van een schip zijn: eerste wacht, van 8—12 uur 's avonds; hondenwacht, van 12—4 uur 's nachts; dagwacht, van 4—8 uur 's morgens; voormiddagwacht, van 8—12 uur; namiddagwacht, van 12—4 uur 's middags; platvoetwacht, van 4—8 uur. Iedere wacht duurt acht glazen, d.i. acht halve uren, die worden aangegeven doordat de roerganger zoveel maal de klepel tegen de bel slaat, als er glazen voorbij zijn. „Zeven glazen in de hondenwacht” is dus: half vier 's nachts.

Ondanks zijn geweldig tegenworstelen werd hij in een ogenblik overmand en gebonden.

de commandobrug naar de kapiteinshut liep — rukte de stop er uit en blies uit alle macht. Toen duwde hij de stop er weer in en wachtte . . . Zou de kapitein zijn fluitsignaal gehoord hebben . . . ?

Maar er was geen tijd meer voor overleggingen. De tráp òp stormden zij, de gele kerels, gewapend met messen en revolvers. Een van hen sprong vlak naast de roerganger en brulde: „Koers houden!”, terwijl hij de verschrikte Jerry met een vlijmscherpe dolk bedreigde. De stuurman had zijn revolver te voorschijn gerukt en legde aan op de dichtstbijzijnde rover; doch vóór het schot kon afgaan, werd zijn arm met een handspak neergeslagen, en het wapen rolde kletterend op de planken. Ondanks zijn geweldig tegenworstelen werd hij in een ogenblik overmand en gebonden.

„Zeerovers, meneer!” schreeuwde Jerry, die onder de bedreigingen van de man naast hem wel het roer bleef houden, maar die toch zijn verontwaardiging niet kon bedwingen en zijn gemoed moest luchten.

„Zo is het,” beet hem één van de Chinezen, die zich op de brug bevonden, toe, „en jullie zullen verstandig doen zo weinig mogelijk tegen te strubbelen.”

Van beneden, van het dek klonken schoten — kreten. Zware lichamen vielen . . .

De stuurman trachtte uit die geluiden op te maken wat er beneden hem voorviel — hij probeerde over de borstwering van de commandobrug heen te zien, maar een der Chinezen pakte hem ruw in de nek en duwde de gebonden man neer.

Het rumoer beneden verergerde — nu klonken ook de gillen van vrouwen. Zeker passagiers!

De gebonden man trachtte zijn gedachten te ordenen. Een overval door Chinese zeerovers, zoals in deze wateren wel meer voorkwam.

Waar de kerels ineens vandaan kwamen? Zeker hadden ze zich als passagiers in de derde klasse bevonden — waren, toen het grootste deel van de bemanning naar kooi was, te voorschijn gekomen en hadden hun kans waargenomen . . . Maar wat zouden ze verder willen? Zouden ze hulp van buiten . . . ?

Ineens begreep de stuurman wat de grote jonk ¹⁾ kon betekenen, die zo straks door de bakwacht vooruit was gezien. Dat was natuurlijk een schip met zeerovers, dat — volgens afspraak met die gele kerels hier aan boord — op deze plaats kruisen zou, om hulp te verlenen bij de overval.

„Die jonk komt langsij, stuur,” zei Jerry, die — staande achter het stuurrad — een groot stuk van de zee kon overzien. Een slag op zijn mond van de man met de dolk naast hem was het antwoord. Jerry zweeg verder. Maar de stuurman wist nu toch, dat de rovers aan boord hulp kregen van buiten en dat zijn veronderstelling van zo straks juist bleek.

Het Chinese zeilvaartuig kwam langsij; kabels werden overgeworpen en vastgemaakt, zodat de beide schepen naast elkaar voortdreven. Wat zou er gebeuren?

¹⁾ Chinees zeilvaartuig.

De stuurman kon zich geen duidelijk beeld vormen van wat zich afspeelde en moest lijdelijk afwachten. Hij probeerde zijn handen los te wringen uit de touwen, waarmee hij gebonden was. Ze schrijnden hem de polsen. Een van de Chinese bewakers zag dat en grijnslachte.

Die lach bracht de stuurman tot zich zelf. Wat zou het helpen, al wist hij de handen vrij te krijgen? Zijn revolver was hij kwijt en de overmacht was toch te groot om met kans op succes een strijd te beginnen. Hij dwong zich tot kalmte en keek naar de Chinees, die het dichtst bij hem stond. Dat was niet de man van de grijnslach.

„Wat zijn jullie van plan?” vroeg hij. De Chinees haalde de schouders op.

„Weet niet. Passagiers meenemen — losgeld eisen.”

„Hoeveel man zijn jullie sterk?”

De Chinees keek hem aan met een ondoorgrondelijke glimlach.

„Nou?” drong de stuurman aan.

„Genoeg om het schip te veroveren,” antwoordde de Chinees en meteen wendde hij zich af.

De hoofdman der zeerovers kwam op de brug. Hij stapte op de stuurman toe en sneed zelf met een dolk diens touwen door. Verwonderd kwam de zeeman overeind en stond voor de rover. Beschaamd ook, nu hij zijn vrijheid aannemen moest uit de hand van deze bandiet.

„Luister,” beval de Chinese hoofdman. „Wij verlaten dit schip — nemen passagiers en kapitein mee — jij brengt dit schip naar zijn bestemming — en zegt daar, dat wij losgeld eisen. Zo veel . . .” en hij noemde een buitensporig hoog bedrag. „Dat moet binnen veertien dagen gebracht worden op Pu Yang, een eilandje, drie mijl ten oosten van hier. Als het er niet is, verliezen de gevangenen hun leven.”

De stuurman antwoordde niet en de Chinees wachtte niet op antwoord. Hij verliet de commandobrug.

Een paar van zijn gewapende manschappen bleven om te zorgen, dat de nu bevrijde stuurman niets zou kunnen ondernemen; deze liep naar de kant en keek naar beneden. De jonk lag vlak langs zij en aan stuurboord van de „Polaris” stond, omringd door gewapende rovers, een groep blanken. De man op de brug herkende zijn kapitein en enkele passagiers.

Nu werden deze blanken gedwongen in het Chinese zeilvaartuig over te gaan — de Chinezen volgden. De stuurman zag, hoe zij alle wapens meenamen, die zij aan boord van het passagiersschip hadden kunnen vinden, en een grimmige lach vloog over zijn gezicht. Het was hun geluk, dat zij die voorzorg genomen hadden, want wanneer hij wapens gehad had, dan zou . . .

Van beneden klonk een scherp gefluit. De bewakingsmanschappen op de brug stormden de trap af en haastten zich, om de jonk te bereiken. Met een lenige sprong kwamen zij daar aan boord — de verbindingskabels werden los gegooid — de jonk maakte zeil en verwijderde zich zo snel mogelijk van het stoomschip.

De stuurman floot twee maal: teken voor de bootsman om boven te komen. De man verscheen — hij behoorde gelukkig niet tot de weggevoerde gevangenen. „Blijf even hier, boots,” beval de stuurman, „Jerry weet de koers en ik moet naar beneden om poolshoogte te nemen. Ik geloof, dat de hogere officieren weg zijn.” „Ja meneer,” zei de bootsman. „U moet nu kapitein wezen en ik hoop, dat u ons gauw in een behoorlijke haven brengt en dat wij dan nog gauwer achter die ellendige zeerovers aan kunnen . . .”

„Het zal aan mij niet liggen,” verzekerde de stuurman en hij begaf zich naar beneden om orde op zaken te stellen.

Zodra de gevangenen aan boord van de jonk waren, werden zij benedendeks gebracht: de kapitein, de eerste stuurman, Howard, Biele en twee anderen. De rovers achtten het blijkbaar niet nodig hen te binden — trouwens, ontsnappen zou onmogelijk zijn en aan verzet behoefden de ongewapende blanken niet te denken! De kapitein en de stuurman gingen met opgetrokken knieën naast elkaar op de grond zitten, de planter strekte zich languit op de planken bodem en probeerde zich groot te houden.

„Een pracht van een avontuur, mijne heren,” zei hij, en hij trachtte zijn toon opgewekt te laten klinken.

„Een ellendig geval,” gromde de kapitein.

In de halve duisternis, waaraan zijn ogen nu begonnen te wennen, keek hij de kring van zijn lotgenoten rond. De zendeling en de beide anderen stónden, leunend tegen de scheepswand: ze zagen neer op hun lotgenoten, die zaten of lagen. Boven zich hoorden zij commando-woorden, hoorden zij geloof, hoorden zij het rammelen van een ketting — en van buiten klonk het geluid van het water tegen het schip.

„Benieuwd, waar ze ons heen brengen,” zei de stuurman; en de kapitein: „Ik wou, dat ik kans zag om weg te komen . . .”

„Ik ook,” viel de stuurman hem bij, „maar dat kunnen we gerust uit ons hoofd zetten. Met zes ongewapende mannen maken we ons niet van deze jonk meester . . .”

„Anders over boord springen!” grapte de planter. „Vanavond, als het donker is!”

„Jawel — en naar land zwemmen zeker?” kwam één van de andere passagiers. „Wie weet, hoe het hier van haaien wemelt!”

„Och, de heren maken zich een beetje èrg ongerust,” meende Howard. „Het zou natuurlijk prettiger ge-

weest zijn, als wij onze reis normaal met de „Polaris” hadden kunnen voortzetten — maar dit avontuur is óók niet onaardig. Alleen jammer, dat het waarschijnlijk een bom duiten kost. Want de heren rovers zullen wel geen laag losgeld vragen.”

„Heeft u gerekend met de mogelijkheid, dat het losgeld niet betaald wordt? Of dat de regering niet wil, dat er losgeld wordt gegeven, maar een strafexpeditie ¹⁾ uitzendt?” vroeg de kapitein.

Een ogenblik leek het, alsof Howard schrok — toen zei hij op luchthartige toon: „Welnu, dan kost onze vrijheid ons geen cent en maken wij nog de tuchtiging van de zeerovers mee. Dan worden we geïnterviewd door journalisten ²⁾ — mijne heren, we worden beroemd!”

„U vergeet, dat de rovers ons als gijzelaars beschouwen,” zei de stuurman, „en ik kan u verzekeren, dat dergelijke desperado’s ³⁾ er niet voor terugdeinzen om een man het levenslicht uit te blazen. Vooral niet, als zij tot het uiterste worden gedreven . . .”

Het bleef stil na deze sombere opmerking — de heer Howard scheen geen weerwoord te hebben, en ook de anderen verdiepten zich elk in eigen gedachten.

Na een poosje werd het luik opengegooid, dat naar het dek voerde, en mét een brede bundel licht drong een stroom frisse lucht naar binnen. Eén van de zeerovers klom naar beneden, gevolgd door zijn maat. Ze brachten eten. De eerste — gewapend — bleef in het lichtvlak staan, dat door het luik op de vloer viel. Hij hield een revolver in de hand, alsof hij bevreesd was, dat de gevangenen zouden trachten iets te ondernemen. De ander zette het voedsel neer: wat rijst, wat gebakken vis. Véél was het niet. De stuurman zéi dat ook — maar de gewapende Chinees gaf geen antwoord.

¹⁾ Een krijgstocht — met soldaten of matrozen — om opstandelingen of zeerovers te tuchtigen. ²⁾ Ondervraagd door dagbladsschrijvers, die dan later daarover vertellen in de krant. ³⁾ Woestelingen; lui die voor niets terugdeinzen.

Toen herhaalde de stuurman zijn opmerking tegen de man, die het eten bracht: „Jullie willen een geweldig hoog losgeld hebben — je kunt ons dan ook zeker

behoorlijk te eten geven!”

Het scheen, alsof hij zich kwaad zou maken.

De Chinees haalde de schouders op, glimlachte, zei: „Meer komt er niet,” — en klauterde door het luik naar bovendeks. Zijn gewapende makker volgde hem — uit voorzorg liep hij ruggelings tegen de ladder op, zodat hij de gevangenen in het oog kon houden.

— uit voorzorg liep hij ruggelings tegen de ladder op, ...

Toen viel het luik weer dicht en even

was de duisternis dieper dan te voren.

De mannen schikten zich om het eten — de kapitein verdeelde het in zes gelijke porties en ieder ontving zijn deel.

„Eet smakelijk, heren,” wenste de stuurman en hij wilde toetasten.

„Als de heren het goedvinden, wilde ik wel een ogenblik stilte verzoeken, om te kunnen bidden,” zei zending Biele, en de kapitein — alsof hij aan boord van zijn eigen schip de passagierstafel voorzat — antwoordde: „Natuurlijk, meneer Biele. Neemt u mij niet kwaad, dat ik dit een ogenblik vergat.”

Het werd stil — van boven en van buiten kwamen geluiden van het schip en het water.

„Amen,” klonk het van de lippen van de bidder — en toen begon de maaltijd in gevangenschap.

Een paar dagen duurde het verblijf aan boord van het zeerooversschip — en in die paar dagen vertelden de gevangenen elkaar voortdurend maar weer, hoe zij ieder voor zich door de zeerovers waren overrompeld en gevangen genomen.

De kapitein had in zijn hut liggen slapen en was wakker geschud door een reusachtige Chinees, die hem onmiddellijk een revolver onder de neus had gehouden. Geen seconde was er kans geweest tot verzet. De stuurman had in zijn hut een brief zitten schrijven — er was aan de deur gerammeld en in goed vertrouwen was hij opgestaan om open te doen. Nauwelijks was zijn deur half open, of twee, drie kerels hadden willen binnendringen. Het was hun niet onmiddellijk gelukt — de zeeman had kans gezien zijn deur dicht te trekken en de sleutel om te draaien! Maar zo had hij zich zelf gevangen gezet: door de gesloten deur werd hem toegeschreeuwd, dat een gewapende post er voor zou blijven staan, tot het schip veroverd was en de heren zich speciaal met hém zouden gaan bemoeien. „Ik heb geprobeerd, om die post te overvallen,” vertelde de stuurman. „Ik had mijn revolver natuurlijk in mijn hut — en ik had gedacht, om plotseling de deur open te rukken; de vent, die er voorstond, neer te schieten en dan te proberen onze mannen bij elkaar te krijgen. Buitengewoon omzichtig heb ik de sleutel omgedraaid — ik kan u verzekeren, dat ik bij dat werkje in geweldige spanning verkeerde! Ik meende vast, dat de schildwacht niets merkte. Trouwens het wás ook haast onhoorbaar. Ik hoorde geregeld zijn stappen heen en weer gaan in de scheepsgang: twee naar links, dan de deur voorbij, twee naar rechts. Ik dacht, dat ik het wagen kon, zodra hij voorbij was — dan had ik twee

stappen de tijd om op hem te schieten. Ik luisterde precies — ineens gooide ik de deur open — en tegelijk kreeg ik een zware slag op het hoofd. Ik tuimelde achterover — een grote Chinees sprong op mij en kneep mij bijna de keel dicht. Hij schreeuwde om hulp — die was er gauw genoeg, en vóór ik het wist, hadden zij mij de revolver uit de hand gewrongen en lag ik gebonden in mijn kooi. Later heb ik begrepen, dat er twee kerels voor mijn hut de wacht hielden. Zij moeten het om-draaien van de sleutel tóch gehoord hebben, en toen is de één vlak bij de deur blijven staan, om mij onmiddellijk neer te slaan, terwijl de ander heen en weer bleef lopen, om mij te misleiden. Sluwe schurken zijn het.” De verhalen van de andere gevangenen waren niet zo spannend — zij hadden ook niet aan tegenweer gedacht, niet aan tegenweer kunnen denken, omdat zij ongewapend waren. Maar toch vertelden ook zij hun wederwaardigheden in de lange uren, waarin de vaart van de jonk verder ging en waarin zij opgesloten bleven in het benauwde scheepshol.

Na een paar dagen varens werd de Mirs-baai bereikt, de plaats, waar de zeerovers hun verblijf hadden.

Het was in de morgen, toen de jonk er binnenliep — de zeilen werden gestreken, de vaart verminderde. Kort daarop hoorden de gevangenen hoe het anker werd uitgeworpen en bemerkten zij, dat het schip stil lag. Het schuren van het water langs het boord had opgehouden, alleen klotsten de golven tegen de planken.

„Benieuwd, wat er nu gebeuren zal,” merkte Howard op.

„Ze zullen ons wel aan land brengen,” meende de stuurman.

„En dan?” vroeg een der anderen.

„Ja,” de zeeman haalde de schouders op, „dan zal het er van af hangen, welke boodschap er komt over het losgeld. Ik weet niet, wie het losgeld voor mij zal moeten betalen; mijn familie heeft het niet. Ik ben geen rijke planter.” Hij probeerde te glimlachen. Maar onder

die glimlach school de angst voor wat gebeuren kon, wanneer het losgeld niet bijeen kon worden gebracht of de onderhandelingen zouden mislukken.

„Ik ben ook niet rijk,” zei Howard. „En ik heb ook geen broeders of zusters, die het geld voor mij bijeen kunnen brengen, zoals meneer Biele.”

De zendeling keek op. De laatste dagen had Howard helemaal geen hatelijkheden meer gezegd en daarom meende Biele ook nu, dat de planter niets kwaads bedoelde.

„Ik heb maar één broer,” zei hij, „en die verdient met moeite een behoorlijk stuk brood voor zijn groot gezin. Die kan mij ook niet helpen.”

„Ik dacht, dat jullie onder mekaar allemaal broeders en zusters waren,” zei Howard. „En dan ben je met zóveel, dat ieder maar een kleinigheid behoeft te geven, om een flink bedrag bij elkaar te krijgen.” Hij lachte — maar die lach was onaangenaam.

„De giften, die u bedoelt, moeten in de eerste plaats het zendingswérk ten goede komen — en niet de zending,” antwoordde Biele. Hij had ook wel aan de mogelijkheid gedacht, dat zijn losgeld, als het nodig was, op die manier zou kunnen bijeenkomen, maar hij wist, dat de zending altijd met geldelijke moeilijkheden had te kampen; hij wist, hoe moeilijk het was de sommen bijeen te krijgen, die het werk vereiste. Het bezwaarde hem, als hij overlegde, dat dan voor hem alleen een hoog bedrag zou moeten worden besteed.

„Maar de zendeling dóet toch het werk,” mengde de kapitein zich in het gesprek. Aan boord van de „Polaris” had hij de zendeling met een soort meewarige welwillendheid beschouwd en hem — de man was toch óók passagier! — trachten te vrijwaren voor onaangename opmerkingen, als waarover op die bewuste middag de stuurman met hem had gesproken. Maar in de dagen aan boord van het zeeroversschip had hij de rust en de kalmte van de zendeling gezien en was de meewarige welwillendheid overgegaan in waarderende ach-

ting. Daarom maakte hij ook de opmerking over de „zendeling, die het werk doet” — en Biele voelde de vriendelijke bedoeling.

„Ik dank u voor die woorden, kapitein,” zei hij, „en het is misschien ook wel zo. Maar het valt zwaar om voor je zelf een groot bedrag besteed te zien . . .”

Het gesprek kon niet worden voortgezet: van bovenaf werd het luik opengeworpen en zonder zich de moeite te geven naar beneden te komen, boog zich een Chinees over de opening en schreeuwde het bevel, dat de gevangenen aan dek moesten verschijnen.

„We zijn er, mijne heren,” zei de kapitein, en hij rekte zich uit. Toen stapte hij naar de ladder. „Benieuwd waar de heren piraten ¹⁾ ons gebracht hebben. Ik ga u voor.” Hij klom naar boven, onmiddellijk gevolgd door de stuurman.

Howard keerde zich halfweg de ladder nog eens om. „Gegroet schoon verblijf,” probeerde hij zich groot te houden, terwijl zijn blik nog eens door het sloopshol dwaalde.

„Opschieten!” riep één van de anderen, die verlangde naar de buitenlucht.

„Ik ga al,” en Howard verdween door de luikopening naar het dek. Enige ogenblikken later stonden alle blanken bij de verschansing. Een paar sampans ²⁾ waren langszij gekomen, en in één daarvan, bezet door gewapenden, moesten de gevangenen afdalen. Toen zij er in waren, zette het vaarttuigje koers naar de kust.

Daar werden de blanken ontvangen door een troep nieuwsgierige vrouwen en kinderen. Het was een snaterende, kakelende bende, die zo dicht mogelijk op de gevangenen aandrong en hen bekeek, alsof er wonderwat vreemds aan hen te zien was. Ze wezen elkaar nu deze, dan die — zij lachten om wat ze elkaar aanwezen — een van de vrouwen drong zelfs tot vlak bij

¹⁾ Zeerovers.

²⁾ Kleine Chinese kustvaartuigen.

Daar werden de blanken ontvangen door een troep nieuwsgierige vrouwen en kinderen.

Howard en wilde hem de zakdoek afnemen, waarmee hij zich juist langs het voorhoofd veegde.

Maar toen was het geduld der bewakers op. Met een paar stoten en slagen, met een paar forse snauwen joegen zij de kakelende bende een eind weg, en nu voerden zij hun gevangenen van de kust af naar een klein huis, dat dicht bij een rots was gebouwd. De nieuwsgierige troep volgde op een afstand.

Het verblijf, waarheen de zes mannen gebracht werden, was — de omstandigheden in aanmerking genomen — nogal behoorlijk. Er waren twee grote kamers in — de één ingericht als zitkamer, de andere voorzien van enkele rustbanken en bedoeld als slaapkamer. De weinige kleren en bagage, die de mannen hadden mogen meenemen, toen zij de „Polaris” verlieten, werden in een hoek van de kamer gelegd, en toen vroeg de stuurman aan de bevelhebber van de gewa-

penden om water. Al de dagen aan boord hadden zij zich niet kunnen wassen: nu vond de zeeman dat meer dan hoognodig.

De Chinees knikte: alles, wat de heren nodig hadden, zouden zij krijgen. „Zij zullen er immers goed voor betalen,” voegde hij er met een ondoorgrondelijke glimlach aan toe.

Er kwam waswater — er kwam voedsel — regelmatig en voldoende, dag na dag.

Wat dat betrof viel het leven in het zeeroversnest de mannen niet tegen. Zij hadden een veel minder goede behandeling verwacht . . .

Maar — hun vrijheid waren zij kwijt! Ze werden bewaakt. Vóór hun verblijf liep een zwaargewapende rover: waar wegen het binnenland ingingen, stonden eveneens gewapende schildwachten, en in de baai lag een jonk, kleiner dan waarmee zij hierheen waren gevoerd, die met zijn bemanning gereed was ieder ogenblik zee te kiezen om een mogelijke vluchteling na te zetten.

De gevangenen ondervonden het maar al te goed: hun vrijheid waren ze kwijt. De verveling van de eentonigheid kwam. De lieve lange dag hadden zij niets te doen, een nietsdoen, dat alleen werd onderbroken door het gebruiken van de maaltijden, die hun op geregelde uren werden gebracht. Verder slenterden ze wat rond, keken uit over de baai, staarden naar de rotsen en bergen, die aan de landzijde de kleine kustvlakte afsloten, dachten aan de vrijheid, die — hetzij over zee, hetzij achter die rotsen en bergen — te vinden moest zijn, en trachtten door gesprekken de tijd te doden.

Maar de gesprekken werden schaarser.

Hun wederwaardigheden bij de muiterij aan boord van de „Polaris” hadden zij elkaar al uitvoerig en herhaaldelijk verteld; ze hadden met elkaar over hun familie in het vaderland gesproken, en ook dit onderwerp was doodgepraat; de mogelijkheid, dat losgeld zou worden bijeengebracht, óf voor elk van hen afzon-

derlijk, óf voor hen gezamenlijk, hadden zij gewikt en gewogen: er was eigenlijk niets meer, dat zij niet hadden besproken — en het eentonige leven in gevangenschap gaf geen stof voor nieuwe gesprekken.

De tweede dag was de stuurman — heel voorzichtig — met de kapitein begonnen over een mogelijke ontvluchting. Hij had gesproken over een overval in de nacht op een der schildwachten aan de landzijde — dan wilde hij de wijk nemen landwaarts-in en trachten de dichtstbijzijnde stad, waar een Europese kolonie gevestigd was, te bereiken.

De kapitein had de schouders opgehaald en gezegd, dat dit plan hem onuitvoerbaar leek. Hoe zouden zij in het onbekende binnenland de weg vinden? Hoe zouden zij zich verbergen voor de rovers, die hen natuurlijk nâzetten zouden? Hoe zouden zij aan levensmiddelen komen?

„Wij met z'n tweeën dan,” had de stuurman voorgesteld, in de overtuiging, dat een dergelijke avontuurlijke tocht meer kans van welslagen bood aan twee vastberaden mannen dan aan een groep van zés.

Maar daar had kapitein Hartland niets van willen horen: hij wilde zijn lotgenoten niet in de steek laten.

„Als wij dan proberen een sampan te pakken te krijgen,” had de stuurman toen voorgesteld. „Of als het kan: de kleine jonk.” Het was een doldriest voorstel.

Hoe zouden zij — ongewapend — de gewapende bemanning van het vaartuig kunnen overmeesteren? Dat had de kapitein gezegd, maar in zijn fel verlangen naar vrijheid had de stuurman alles op alles willen zetten.

„Wij overvallen eerst een paar van die gele kerels en nemen hun de wapens af,” zei hij. „Met zes man kunnen wij toch wel een of twee van die lui aan!”

De kapitein had het hoofd geschud. Het was onbegonnen werk, want natuurlijk zou op het eerste rumoer onmiddellijk hulp toeschieten voor de schildwachten. En — wanneer een dergelijke ontvluchtingspoging

werd ondernomen en mislukte, dan was de kans buitengewoon groot, dat de rovers in hun woede het leven van hun gevangenen niet sparen zouden.

„Nú hebben wij tenminste nog de kans, dat wij het leven er af brengen,” zei Hartland. „Het is toch altijd mogelijk, dat het losgeld komt . . .” De stuurman haalde de schouders op — hij achtte die mogelijkheid niet groot.

„. . . en ik vind het niet verantwoord, om zes mensenslevens te wagen bij een poging, waarvan je van te voren haast met zekerheid weet, dat zij mislukken moet.”

De stuurman had zich ogenschijnlijk bij deze beslissing van zijn meerdere neergelegd — maar hij had een uur of wat later aan de planter een zelfde voorstel gedaan. Als dan de kapitein niets durfde wagen, dan wilde hij een andere makker zoeken.

Doch Howard was helemaal voor een dergelijke onderneming niet te vinden geweest — die geloofde vast, dat het geëiste losgeld wel komen zou . . .

Toen had de stuurman verder over zijn plan gezwegen — toen had hij dat plan opgegeven . . .

En dag na dag wachtten de gevangenen op een keer in hun lot — en dag bij dag steeg hun spanning. Zouden zij ooit de vrijheid herkrijgen?

Het was middag. De zon was heet. Het water van de baai blikerde in het felle licht; de rotsen wierpen scherp-getekende schaduwen op het zand aan de oever; de enkele bomen, die wat verder landwaarts-in groeiden, gaven eveneens donkere schaduwplakken.

Met de rug tegen een boomstam geleund zat zending Biele op de grond. Hij keek uit over het water, dat ver en stil lag te schitteren. Een paar sampans deinden rustig op en neer; vlak bij hem lag de grote jonk voor anker. De kleine jonk dreef wat verder uit de kust — een paar manschappen zaten er aan dek . . .

„Prettige lectuur?” vroeg Howard.

Aan land waren alleen de schildwachten te zien; de hitte deed de overige bewoners van de nederzetting binnenshuis, in de koelte van de kamers, blijven.

De man in de boomschaduw haalde zijn zakbijbeltje voor de dag, bladerde er even in en begon toen te lezen. Al spoedig was hij zó in dat lezen verdiept, dat hij de voetstap niet hoorde, die langzaam naderde.

Toen de schaduw van een man over zijn boek viel, keek hij op: de heer Howard stond naast hem.

„Prettige lectuur?” vroeg die.

„Prettig is het juiste woord niet,” antwoordde Biele.

„Het zou anders geen onaardige afwisseling zijn, wanneer wij hier een behoorlijk boek te lezen hadden,” vond de planter. Hij kwam ook in de schaduw van de boom en strekte zich languit op de grond uit.

„Een beter boek dan ik hier heb, behoeft niemand te wensen,” zei de zendeling en hij hief zijn bijbeltje even in de hoogte.

„Daar is verschil van opvatting over mogelijk,” antwoordde de planter, die de bijbel herkend had. „Maar ik heb hier tóch niets anders — leest u mij eens wat voor, als u wilt.”

De zendeling zag hem een ogenblik aan, aarzelend. Was het wel goed uit de bijbel te lezen voor iemand, aan wiens woorden hij hoorde, dat het verzoek er om hem niet helemaal ernst was? Maar hij overwon zijn aarzeling en las:

„Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven, en uw leven is verborgen met Christus in God.”

„Dat klinkt wel mooi,” zei Howard, „maar ik geloof, dat wij in ónze omstandigheden wel terdege aan dingen moeten denken, die op de aarde zijn.” Zijn toon was min of meer spottend — als van iemand, die niet begrijpen kan, hoe je met dergelijke vrome woorden ook maar iets opschoot.

„Zeker, wij mogen wel aan de dingen denken, die u bedoelt: de kans op losgeld en vrijheid. Als wij maar weten, dat die per slot niet het hoogste en het laatste voor ons moeten zijn.”

„Hè?” vroeg de ander verwonderd. „Ik zou zeggen, dat losgeld en vrijheid voor ons op het moment het allerbelangrijkste zijn.”

„Zo is het toch niet. Ziet u eens: bóven aardse dingen, boven vrijheid en losgeld, gaan de hemelse dingen, gaan het vrij-zijn van de zonde, en het eeuwige leven.”

„Daar heb ik mij nooit mee opgehouden,” weerde de ander af — en de zendeling wist dat. Hij herinnerde zich het gesprek aan boord van de „Polaris”; hij herinnerde zich de houding, die Howard toen had aange-

nomen, en de wijze, waarop Howard over de dingen van God en Zijn dienst had menen te mogen spreken.

„En tóch is het mijn troost,” zei hij. En hij wees op de woorden, die hij zoëven gelezen had. „Ik weet, dat ik met Christus opgewekt ben, dat wil zeggen: ik weet, dat Christus voor mijn zonden heeft geleden en voor mij het eeuwige leven heeft verworven . . . Daarom ben ik niet onverschillig voor het áárdse leven. Ik heb mijn vrijheid en mijn leven éven lief als u de uwe.”

„Nóu dan,” zei Howard, die de zendeling niet begreep. „Maar ik weet, dat het hoogste geluk niet in deze aardse gaven ligt, maar in het geloof in mijn Heiland en in het heil, dat Hij schenkt. Daarom: al zou het misschien kunnen zijn, dat dit avontuur voor ons ánders eindigt dan wij hopen, dan nóg weet ik mij veilig in de handen van mijn Heiland. Want, mijn leven is met Christus verborgen in God.”

„Het is de vraag, of die roverhoofdman net zo over uw leven denkt,” zei Howard. Hij hoorde zelf, dat zijn opmerking ruw klonk en onvriendelijk, maar hij wilde met vroomheid niets te maken hebben. „Die hoofdman heeft op het ogenblik de macht in handen en als voor ons nu maar het losgeld komt, dan komt de zaak in orde. Want geld is nog groter macht dan revolvers en geweren . . .”

Biele zag pijnlijk verwonderd op. Hij had een dergelijke grove uitval niet verwacht en een scherp antwoord drong hem naar de lippen. Maar hij bedwong zich — zei alleen: „áls het losgeld komt. En als het nu eens niet komt, meneer Howard?”

De ander gaf geen antwoord — hij stond botweg op en liep weg . . .

Op een morgen — de kapitein stond juist in de deur van het gevangenenverblijf — kwam een sampan met

haastige slagen de baai overroeien. De mannen, die aan de riemen zaten, spanden zich tot het uiterste in en het bootje vloog over het water. Toen het vlak bij de wal gekomen was, stond voorin een Chinees op, en nog éér de bodem van de boot over het zand schuurde, sprong hij aan land. Toen, terwijl zijn makkers de sampan vastlegden, haastte hij zich in de richting van de hoofdmanswoning. Hij wisselde enkele woorden met de gewapende rover, die daar op wacht stond; deze verdween naar binnen; kwam na enkele ogenblikken weer te voorschijn en geleidde de pas-aangekomene de woning in.

Kapitein Hartland meende begrepen te hebben wat daar gebeurde: de boot, die naar Pu Yang was geweest om antwoord op de eis van losgeld, keerde terug. Hij wendde zich om en zei tegen zijn lotgenoten, die nog bezig waren hun maaltijd te beëindigen: „Ik geloof, dat de bode om het losgeld terug is.” Toen leunde hij weer tegen de deurpost en bleef naar de woning van de hoofdman kijken. Maar er was niets bijzonders te zien. De schildwacht drentelde opnieuw heen en weer en alles zag er uit als te voren.

De sampan was nu vastgelegd; de mannen waren er uit geklommen en stapten langzaam in de richting van het manschappenverblijf . . .

In de woning stond de bode voor de hoofdman.

„En?” vroeg deze.

De bode bracht verslag uit. Hij was op Pu Yang geweest, maar een antwoord was daar niét gekomen. Toen waren zijn makkers en hij naar Honkong gegaan — dáár had hij gemerkt, dat er toebereidselen werden getroffen voor een expeditie: een oorlogsschip was in gereedheid gebracht . . . Zodra hij deze zekerheid had gekregen, had hij zich gehaast om zo snel mogelijk terug te keren en te waarschuwen.

„Wanneer zouden ze hier kunnen zijn?”

De bode haalde de schouders op. Met zekerheid kon hij dat niet zeggen, maar hij meende, dat het niet lang

„Wanneer zouden ze hier kunnen zijn?”

meer duren zou. Er was haast achter de toebereidselen gezet, dat wist hij wel. Hij durfde zijn chef niet aanzien — hij wist, hoe deze soms plotseling kon uitvallen, en wee dan de ongelukkige, die zijn toorn trof!

Het bleef een ogenblik stil in het vertrek — en de brenger van de tijding begon te vrezen. Hij waagde het even de ogen op te slaan en zag het gelaat tegenover zich verwrongen van toorn. Maar met inspanning van alle krachten bedwong de hoofdman zich.

„Je kunt gaan,” zei hij, en de ander haastte zich, van dit verlot gebruik te maken.

Alléén nu, begon de hoofdman met grote passen het vertrek op en neer te lopen: hij overlegde blijkbaar wat hem te doen stond. Na enkele ogenblikken was hij

tot een besluit gekomen. Schel snerpte een fluitsignaal door de lucht — onmiddellijk verschenen twee gewapenden op de drempel.

„Volgt mij!”

De hoofdman trad naar buiten en, op enkele passen afstands gevolgd door zijn ondergeschikten, liep hij regelrecht naar het gevangenenverblijf. Hartland zag hem komen: hij richtte zich recht op, en wachtte onvervaard wat gebeuren ging. Vlak bij hem bleef de rover staan.

„Roep de anderen!” beval hij.

Hartland bewoog zich niet.

„Roep de anderen!” herhaalde de hoofdman zijn bevel, en toen de kapitein niet van plan scheen dit bevel op te volgen, stapte één van de gewapenden langs hem heen de deur binnen en commandeerde: „Buiten komen!” Een bons van zijn geweerkolf op de vloer zette zijn woorden kracht bij. De gevangenen zagen elkaar aan — de stuurman mompelde enkele nijdige woorden. Maar zij waren gevangenen — de rovers hadden de overmacht — het ruwe bevel moest worden opgevolgd en werd opgevolgd.

Even later stonden de zes blanken naast elkaar tegenover de Chinees, die uitviel: „Er is tijding.”

„En wat voor tijding?” vroeg de planter snel.

„De blanke heren” — klonk het minachtend en toornig — „hebben de moeite niet genomen te antwoorden. Mijn mannen vertellen, dat zij met een oorlogschip willen proberen jullie te bevrijden.”

Er vloog een glimlach over het gelaat van de stuurman — de hoofdman zag dat. Het maakte hem nog nijdiger.

„Maar dat zal hun niet lukken. Ik heb gezegd: „Geld of de dood” en daar blijft het bij. Zodra het eerste schot valt, zullen mijn mannen u het levenslicht uitblazen.” En zonder antwoord af te wachten, keerde de Chinees zich om en stapte driftig weg, door zijn manschappen gevolgd.

De onverwachte en harde tijding was als een bom tussen de gevangenen gevallen. Howard huiverde onwillekeurig; de twee zeelui keken naar hun handen, alsof zij van plan waren zich daarmee tot het uiterste te verdedigen; de anderen zagen elkaar zwijgend aan. Biele verbrak dat zwijgen.

„Een ernstige tijding, heren,” zei hij.

„Ja,” zei Hartland.

„Afwachten,” zei de stuurman. „Verder is er niets aan te doen, wel kapitein?” Bij de laatste woorden keek hij zijn chef aan, alsof hij hem wilde herinneren aan zijn voorstel, zijn wanhópig voorstel, tot ontvluchting. Maar eer de kapitein had kunnen antwoorden, klonk de stem van Biele: „In ieder geval kunnen wij bidden.” Hij trok zich in het gevangenenverblijf terug . . .

De wacht vóór de woning der zes blanken was verdubbeld en de vrijheid om zich buiten hun tijdelijke woning te begeven was hun ontnomen. Alleen door een venster en door de deuropening konden zij naar buiten zien; konden zij zien, wat op de baai voorviel. Uitzicht naar de landzijde hadden zij niet. Tegen de middag wenkte Hartman zijn stuurman bij het venster.

„Kijk daar eens,” wees hij. De zeeman tuurde naar buiten — aan de horizon werd een rookpluim zichtbaar.

„Wat denkt u?” wendde hij zich tot de kapitein, en deze antwoordde: „Dat kan een oorlogsschip wezen.”

„Ik geloof het ook.”

De anderen drongen bij het venster opéén — staarden vol spanning naar buiten. De rookpluim werd beter zichtbaar . . .

„Als dat . . .” begon er een.

„De beslissing nadert, mijne heren,” zei Hartland en zijn stem trilde even, ondanks de poging, die hij deed, ze vast te doen klinken.

Ook buiten het gevangenenverblijf was het oorlogs-

schip opgemerkt — er kwam leven en beweging tussen de hutten. De gevangenen konden zien, hoe verschillende rovers zich aan boord van de grote jonk begaven; hoe de kleine jonk dichter naar de kust toe kwam.

„De hoofdman,” zei Hartland en met een knik van het hoofd wees hij naar buiten. Inderdaad naderde de hoofdman opnieuw hun verblijf.

„Wat zou die hebben?” vroeg Biele.

„Afwachten.” Dat was kapitein Hartland. „In ieder geval gaan we hem niet tegemoet; hij hoeft niet te menen, dat wij ons door zijn roversbedreigingen bang laten maken.”

Nauwelijks was hij uitgesproken, of de Chinees trad binnen. Zijn gelaat stond donker.

„Daar is een oorlogsschip voor de baai,” zei hij. „Dat wil jullie zeker bevrijden.” Hij zag de kring rond, als wachtte hij een antwoord — dat antwoord kwam niet.

„Ik heb besloten een van jullie naar boord te sturen met mijn voorstellen. Het losgeld moet worden betaald en bij het eerste schot, dat het oorlogsschip lost, worden de achtergebleven gijzelaars gedood. Dat kan hij zeggen.”

De hoofdman wond zich al sprekende verschrikkelijk op — hij zag er uit, alsof hij geen ogenblik zou aarzelen zijn bedreiging ten uitvoer te brengen. De mannen begrepen, dat het ernst was. Zij probeerden zich kloek te houden — maar toch . . .

Howard werd wat bleker en een rilling liep hem langs de rug. Hij had zich tot nog toe groot gehouden en vast vertrouwd, dat de zaak wel met een sisser zou aflopen — nu begon hij te begrijpen, dat hij de toestand te weinig dreigend had opgevat.

Bliksemsnel vlogen hem gedachten door het hoofd. Het was niet te verwachten, dat de commandant van een oorlogsbodem zich de wet zou laten voorschrijven door een zeerover; dat hij terug zou stomen naar zijn uitgangshaven met de boodschap aan zijn meerderen,

dat hij voor de bedreigingen van een piraat was gewicht en losgeld had betaald. Aan de andere kant scheen de Chinees vast besloten, tot het uiterste dóór te zetten.

Kapitein Hartland deed een stap naar voren — hij keek de Chinees aan en zei: „De scheepskanonnen schieten dit hele nest plat. Jullie kunt ons doden, maar zélf hoef je ook niet te menen, dat je er dan het leven afbrengt.”

De hoofdman nam hem met een toornige blik op — toen lachte hij schamper.

„Denk dat niet,” zei hij. „Wij kunnen ons door de pas naar het binnenland in veiligheid begeven. Wij kennen de sluiptwegen . . . En daarom: de man, die door mij naar het oorlogsschip wordt gezonden, moet mijn boodschap precies overbrengen; wat ik gezegd heb, gebeurt . . . Hij gaat.”

De Chinees wees op de zendeling, en zich meer in het bijzonder tot hem wendend voegde hij er bij: „Ik zal je niet vragen om terug te komen — dat zou je natuurlijk tóch niet doen. En of ik dat losgeld nu voor vijf of voor zes man krijg, dat maakt geen verschil, want ik laat er geen dollar van vallen.”

Hij gaf zijn manschappen een kort bevel — twee gewapenden namen elk één der gevangenen tussen zich in om hen scherp te bewaken. Howard gaf plotseling een gil — hij verzette zich woest . . .

Maar geen ogenblik had hij kans. De gewapende rovers wierpen zich op hem en in hun sterke vuisten was hij weldra machteloos. Alleen zijn ogen stonden wijd, verschrikt open. Hij gooide het hoofd wild heen en weer en in zijn machteloze pogingen om zich los te rukken, kwam hem het schuim op de mond. Biele zag hem — toen trad hij op de hoofdman toe en verzocht: „Laat hém in mijn plaats gaan.”

„Waarom?” vroeg de Chinees verwonderd, maar hij wachtte het antwoord niet af. „Mij goed. Ik had jou aangewezen, omdat ik je nog de beste van het stel vind,

maar veel verschil maak ik er niet in. Alleen — begrijpen doe ik je niet.”

Op een wenk lieten de gewapenden Howard los. Die — verbaasd — stond een ogenblik bewegingloos. Toen drong tot hem door wat er gebeurde; toen drong tot hem door, dat de zending eigen vrijheid afstond, zélf in doodsgevaar bleef, om hém uit doodsgevaar te redden, om hém de vrijheid te geven. Zijn gelaat werd doodsbлек — hij stamelde: „Waarom? . . . Maar als ik mág . . . Als u het wilt . . .”

De zending keek hem aan, zei zacht: „Ik kan sterven. Mijn leven is met Christus verborgen in God. Het uwe . . .”

Hij had geen tijd zijn zin te voleindigen.

„Opschieten!” klonk het bevel en de vijf, die blijven moesten, werden geleid naar waar een smal pad tussen de rotsen naar het binnenland voerde. Howard wierp nog een blik achterom naar zijn betreurenswaardige makers — toen ging hij met enkele roeiers naar de waterkant, waar een sampan hen opnam, om hen naar het schip te voeren.

Geen ogenblik kwam bij de planter de gedachte op het offer niet te aanvaarden: de felle angst, die hem plotseling had overmeesterd, had elke gedachte daaraan belet op te komen.

Kapitein Hartland keek vol bewondering naar de zending, die ernstig, maar rustig, tussen zijn gewapende bewakers stond . . . En toen ging zijn blik naar de sampan, die op het oorlogsschip toevoer. Hij kon Howard duidelijk zien zitten . . .

Op dat ogenblik verachtte de kapitein die man.

Nog vóór de sampan het oorlogsschip had bereikt, klonk motorgeronk. De mannen aan land, Chinezen zowel als gevangenen, zochten speurend de lucht af. Daar . . .! Hoog tegen het hemelblauw tekende zich scherp het silhouet af van een vliegmachine — ze kwam snel nader.

„Een bombardementsvliegtuig,” zei kapitein Hartland, en grimmig voegde hij de naast hem lopende Chinees toe: „Die vlucht van jullie naar het binnenland is nu wel onmogelijk. Als dat ding een paar bommen laat vallen, is er van jullie en je miserabele nederzetting niets meer over.”

De Chinees trachtte onverschillig te doen en zweeg, maar de kapitein zag, hoe in zijn ogen de angst kwam. Daarom ging hij door: „Als jullie je hersens gebruikt, dan breng je je hoofdman aan zijn verstand, dat hij er wijs aan doet ons vrij te laten en te proberen zijn eigen leven en dat van jullie er af te brengen. Want of hij ons nu vermoordt, daar schiet hij weinig mee op, als jullie zélf ook doodgeschoten worden.”

Nog gaf de Chinees geen antwoord. Maar toen de vliegmaschine, die nu vlak bij gekomen was, bleef kruisen boven de nederzetting en de paden naar het binnenland ieder ogenblik konden worden gebombardeerd, werd de onrust onder de rovers meer merkbaar. Zij groepten bijeen en spraken heftig en luid met elkaar. Uit de hutten en de woningen waren vrouwen naar buiten gekomen — vol angst zagen zij naar het dreigende gevaar, dat al ronkend boven hun hoofden zweefde. Enkele mannen verstoutten zich en begonnen tegen de hoofdman te redeneren; wat ze zeiden was niet te verstaan, maar de gevangenen begrepen uit hun gebaren, dat zij er bij de aanvoerder op aandrongen, te trachten tot een vergelijk te komen.

Aanvankelijk scheen deze daar geen oren naar te hebben: maar zijn manschappen weigerden hem gehoorzaamheid; enkelen namen een dreigende houding aan. Toen beloofde de hoofdman te zullen onderhandelen; zijn bedreiging, de gevangenen te zullen doden, niet uit te voeren . . .

Intussen had de sampan het oorlogsschip bereikt — langs de scheepstrap waren de planter en een paar Chinezen naar boven geklommen. Lang bleven de

Hij rukte zijn dolk uit de schede en wilde zich op kapitein Hartland werpen, die het dichtst bij hem stond. Maar zijn eigen mannen verhinderden dat.

laatst niet aan boord: na enkele ogenblikken al konden de mannen vanaf het land waarnemen, hoe zij zich naar hun vaartuigje terug haastten en met forse slagen naar land kwamen geroeid. De blanke was niet bij hen. Een stuk of wat van de rovers holden naar de oever — vraag-schreeuwden naar de naderenden, wat de blanke bevelhebber gezegd had . . .

Maar er kwam geen antwoord: de mannen in de boot hadden daar geen tijd voor. Aan land gesprongen, zochten zij onmiddellijk hun hoofdman en brachten verslag uit. De ontvangst aan boord van het oorlogsschip was kort en bars geweest en de commandant eiste onmiddellijke uitlevering van de gevangenen en overgave van de rovers, mét wapens en bezittingen . . .

Woedend werd de hoofdman, toen hij deze eis hoorde. Het scheen een ogenblik alsof hij in zijn woede zichzelf en de zijnen vergat. Hij rukte zijn dolk uit de schede en wilde zich op kapitein Hartland werpen,

die het dichtst bij hem stond. Maar zijn eigen mannen verhinderden dat. Zij begrepen, dat de dood van een of meer gevangenen hun eigen lot slechts verergeren zou . . .

Nog immer klonk dreigend het motorgeronk boven hen; het klonk duidelijker, want de machine vloog lager dan zoëven.

De Chinees, die de boodschap van de scheepscommandant overbracht, was nog niet uitgesproken. Hij trad tot vlak voor de bevelhebber en zei: „Wanneer niet binnen een uur, nadat wij van boord zijn gegaan, hier de witte vlag wordt gehesen, begint het bombardement vanuit zee en uit de lucht. — We hebben wel een half uur geroeid,” voegde hij er bij, alsof hij daarmee op een snelle beslissing wilde aandringen.

„Wij hebben de gevangenen,” antwoordde de hoofdman nors. Hij wilde niet toegeven.

„Over losgeld wou de commandant niet eens spreken,” hervatte de boodschapper.

„Dan doden wij . . .” viel de aanvoerder uit, en zijn felle blik vloog naar waar Hartland en de anderen stonden. Maar de vrees voor de dreiging van de scheepskanonnen, van de ronkende machine boven hen was de rovers te machtig. Ze luisterden niet meer naar hun hoofdman — ze drongen om hem heen met heftige gebaren . . . Enkelen vluchtten, door de pas . . .

En toen de vliegmachine wél lager kwam, maar géén bom vallen liet, renden er méér naar waar de bergen ontkoming en veiligheid schenen te bieden. Ook de vrouwen en kinderen begonnen te vluchten, en dra was de kleine vlakke grotendeels verlaten, verdrong zich alles op de wegen naar het binnenland.

Nog hield de hoofdman vol.

„De blanke duivels dŕven niet schieten,” schreeuwde hij. „Anders treffen zij onze gevangenen!”

Een paar van de rovers luisterden. Het scheen trouwens, of hun aanvoerder gelijk had: er viel immers geen bom en er klonk geen schot.

Ze bleven, gewapend, de vijf blanken omringen; het leek alsof zij mét hun aanvoerder hoopten, dat de gijzelaars, die zij in handen hadden, het zouden mogelijk maken, met de commandant van het oorlogsschip tot een vergelijk te komen.

Aan het voorschip van de oorlogsbodem werd een rookwolk zichtbaar — een daverende slag klonk — een granaat uit één der scheepskanonnen vloog suizend over de hoofden der rovers en barstte een paar honderd meter achter hen. De scherven wonden een paar vluchtelingen, die reeds de pas waren genaderd. Eén stortte neer; een ander, gillend en bloedend, strompelde verder.

„Het wordt ernst, heren,” zei kapitein Hartland. Hij was bleker geworden, maar wist zich te beheersen. Hij wendde zich tot de hoofdman, met opzet zó luid sprekend, dat de Chinezen dicht bij hem zijn woorden konden verstaan: „Je ziet, dat de commandant vast besloten is, om zijn bedreiging uit te voeren. En ik verzeker je, dat niemand van jullie ontkomt, wanneer ons een haar gekrenkt wordt. Hijs de witte vlag!”

Zonder af te wachten welk antwoord de stoutmoedige blanke van zijn hoofdman zou ontvangen, snelde één der rovers weg en een ogenblik later wapperde een wit doek boven het dak van de grootste der hutten. Dat was het einde van het verzet . . . Zonder zich verder om de gevangenen te bekommeren, vluchtte wat vluchten kon. Tegen zijn wil werd de hoofdman meege-sleept . . .

De vliegmachine was nu vlak boven de pas: ze liet een bom vallen, die met een daverende knal ontplofte en de vluchtelingen nog feller angst aanjoeg. Tóch vluchtten zij door: gevangenneming door de mannen, die straks landen zouden, betekende immers haast zeker een ter dood-veroordeling voor de rechtbank in Hongkong en een galg op het binnenplein van de Victoriagevangenis daar . . .

Een motorbarkas ¹⁾ had zich van het oorlogsschip los gemaakt en zette koers naar de wal. Duidelijk waren, behalve de matrozen, gewapende mariniers te onderscheiden. Voorin stond een officier — hij had een scheepsroeper in de hand. Zodra de barkas op roepwijdte gekomen was, zette hij die aan de mond en schreeuwde een bevel er door: „De wapens neerleggen! — Op één hoop!”

De enkele rovers, die hem hoorden, zagen om. Een van hen aarzelde: het scheen een ogenblik, alsof hij aan het bevel van de Europese officier gevolg wilde geven. Maar hij bedacht zich en vluchtte verder. Dat ogenblik van aarzeling werd hem noodlottig: Hartland en zijn stuurman sprongen op de piraat toe, ontrokken hem zijn wapens en namen hem gevangen. De man schreeuwde om hulp — van zijn vluchtende kameraden legden een paar aan op de blanken: schoten klonken. Zij misten . . .

Intussen was de barkas het land genaderd. Onder de eersten, die aan wal sprongen, was Howard, de planter. Hij wachtte, tot de bevelvoerende officier en enkele manschappen waren ontscheept, en kwam toen met hen op zijn vroegere lotgenoten toegelopen.

„Dat is hij,” zei Howard tot de officier, terwijl hij op Biele wees. De officier groette voor de zendeling.

„Ik heb van uw edelmoedigheid gehoord, meneer,” zei hij, „en ik betuig u mijn hoogachting.”

Toen keerde hij zich weer naar zijn manschappen en gaf hun bevelen: de achtervolging van de piraten moest onmiddellijk worden ingezet. En terwijl naar het oorlogsschip geseind werd om meer manschappen, snelden de gelande matrozen en mariniers voorwaarts, de vluchtelingen achterna. De vliegmaschine wierp geen bom meer en de scheepskanonnen zwegen, uit vrees, dat eigen manschappen konden worden getroffen.

Terwijl de soldaten de achtervolging inzetten, bleven op het strand de geredde blanken achter, met hun éne

¹⁾ Sloep, die door een motor in beweging wordt gebracht.

gevangene en Howard. Twee matrozen waren bezig de barkas te meren — Biele keek daar met opzettelijke aandacht naar. Hij wilde zich niet op de voorgrond plaatsen, al voelde hij, hoe aller blikken op hem waren gericht.

„De luitenant had zoëven gelijk, meneer Biele,” zei de kapitein, terwijl hij op hem toetrad en hem de hand bood. „Ik heb geen gelegenheid gehad, om het u te zeggen, toen die ellendige Chinezen nog om ons heen stonden, maar u heeft zich méér dan kranig gehouden door uw plaats af te staan . . .”

„En dan nog wel aan meneer Howard,” voegde de stuurman er met zeemansrondborstigheid bij. Bij zichzelf had de stuurman gedacht, dat hij zo iets zeker niet gedaan zou hebben, en in géén geval wanneer een man hem zo uit de hoogte zou hebben behandeld als de planter de heer Biele had gedaan.

Howard hoorde de opmerking van de stuurman: ze was trouwens óók voor hém bestemd geweest. Het bloed steeg hem naar de wangen. Maar hij vermande zich, trad op Biele toe en reikte hem de hand . . . Even slikte de planter, alsof hem de woorden in de keel stokten; toen zei hij: „U heeft edelmoedig en dapper gehandeld . . . en ik — ik had het niet mogen aannemen . . . en . . . ik weet niet, wat . . .”

Het was pijnlijk om te zien, hoe de man naar woorden zocht om zijn aanvaarden van het aanbod te verontschuldigen — om de zendeling te danken, die zijn leven voor hem in de waagschaal had gesteld. De opmerking van de stuurman had hem gewond; had hem getoond, dat de anderen zijn wijze van doen niet hoogachtten. Doch ook hij voelde dankbaarheid en bewondering voor de zendeling en hij schaamde zich over zichzelf . . .

Biele kwam hem te hulp.

„Al genoeg, meneer Howard. Ik weet, hoe u het meent — en, ziet u, ik kón toch ook beter blijven dan u . . .”

„Hoe zo?” vroeg de stuurman, met verwondering van de één naar de ander kijkend.

„Mijn leven is met Christus verborgen in God,” antwoordde Biele, de woorden herhalend, waarover hij met Howard had gesproken. „En ik meen, dat meneer-hier dat niét zeggen kan.”

„Dus . . . ?” vroeg de kapitein.

„We . . .” begon Howard, maar hij verbeterde zich zelf: „Wie bleven, liepen de kans gedood te worden. En . . . en . . .”

„Dat vervult iedereen met vrees,” maakte Biele de zin af, „want de dood is tegen-natuurlijk; de dood is voor de mens de koning der verschrikking. Alleen voor wie zijn zonden om Christus’ wil vergeven weet, heeft die dood zijn prikkel verloren.”

„In ieder geval getuigt uw optreden van naastenliefde en van moed,” zei kapitein Hartland waarderend.

„Van Christenmoed,” zei één der andere heren.

„Van moed, die Jezus Christus geeft aan ieder, die hem gelovig als Zaligmaker aanvaardt,” zei Biele ernstig. „Ik hoop en ik bid, mijne heren, dat u Hem zoeken en vinden zult . . .”

De mariniers en matrozen kwamen terug. Ze hadden drie gevangenen gemaakt, maar de luitenant oordeelde, dat het getal van zijn manschappen te gering was, om dieper het binnenland-in de vervolging voort te zetten. Hij wilde wachten tot de versterking was aangekomen, waarom hij had geseind.

Die was reeds met een tweede barkas van het oorlogsschip onderweg en toen de manschappen waren geland, werd de vervolging opnieuw ingezet.

Met de geredden en de gevangenen keerde de eerste motorboot nu naar het oorlogsschip terug, waar de blanken door de officieren met de uiterste vriendelijkheid werden ontvangen.

Het was een heerlijk gevoel weer vrij te zijn, zich weer veilig te weten — en de geredden konden geen woor-

den genoeg vinden om de commandant en zijn officieren te danken voor hun krachtige hulp. Toen werden hun de hutten gewezen, die voor hen in gereedheid waren gebracht . . .

Zodra hij alleen was in zijn hut, sloot Biele zorgvuldig de deur — dan knielde hij voor zijn kooi en dankte lang en innig. Ook bad hij . . .

Het oorlogsschip had de Mirs-baai verlaten en zette koers naar Hongkong. De uitgezonden landingsmannschappen waren met nog twee gevangenen teruggekeerd, de andere rovers hadden in het bergland, waar zij met alle paden en sluiptwegen bekend waren, een goed heenkomen weten te vinden.

Het was avond.

Aan de donkere lucht schitterden de sterren. Zending Biele stond op het achterdek — hij leunde tegen de verschansing en keek naar het wondere schitteren van Gods schone hemellichten omhoog. Hij hoorde voetstappen; een hand werd op zijn arm gelegd.

„Meneer Biele.” Het was Howard. „Ik wou u — ik . . .” En toen, ineens vlugger sprekend: „Het spijt mij méér dan ik u zeggen kan, dat ik u aan boord van de „Polaris” heb bespot en met mijn woorden heb beledigd. Ik vraag u wel vergiffenis . . .”

„Die is u gaarne gegeven,” antwoordde de zending. „Eerlijk gezegd, had ik altijd gedacht, dat wat dominees en zendelingen zeggen wel mooie wóórden zijn, maar ik kon mij niet indenken, dat zij van wat zij vertellen, iets in praktijk zouden brengen. Maar nu heb ik gezien, dat ik mis was. Dat u het kúnt.”

„Dat kan ik niet uit mij-zélf, meneer Howard. Ik heb óók het leven lief. — Maar bóven dit tijdelijke leven schat ik het eeuwige, dat om Christus’ wil mijn deel is. Mijn Heiland gaf Zijn bloed voor mij, en nu wil ik Hem volgen. Nu wil ik om Zijntwil mijn naaste liefhebben . . .”

„Ook als die naaste Howard heet . . . ?” zei de ander, en zijn stem klonk gesmoord.

„Ook dan,” zei de zendingeling. „Het was de liefde van Christus, die mij drong en die mij de kracht gaf om te doen, zoals ik deed.”

Stilte viel tussen hen beiden. Wijd ruiste de zee, en mét dat geruis mengde zich het doffe dreunen der scheepsmachines. Maar deze geluiden drongen niet door tot het bewustzijn van de planter. Een grote bewondering voor de man, de eenvoudige, moedige man naast hem, voelde hij over zich komen; en ook een verlangen, zoals hij tot dan toe niet gekend had, om dezelfde rust en hetzelfde geluk te bezitten als deze.

„Hoe vind ik Christus?” vroeg hij zacht.

Toen steeg een gebed omhoog uit het hart van de zendingeling, en met een stem vol ingehouden blijdschap getuigde hij van zijn Zaligmaker . . .

